

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

18 aprilie 2024*

„Recurs – Funcție publică – Articolul 8 alineatul (2) al doilea paragraf din anexa VII la Statutul funcționarilor Uniunii Europene – Plata forfetară a cheltuielilor de călătorie de la locul de repartizare la locul de origine – Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1023/2013 – Noi norme de calcul – Funcționari al căror loc de origine este în afara teritoriilor statelor membre sau în afara țărilor și teritoriilor enumerate în anexa II la Tratatul FUE ori în afara teritoriului statelor membre ale Asociației Europene a Liberului Schimb (AELS) – Principiul egalității de tratament”

În cauzele conexate C-567/22 P-C-570/22 P,

având ca obiect patru recursuri formulate în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introduse la 25 august 2022,

Vasile Dumitrescu, funcționar al Comisiei Europene, cu domiciliul în Berchem-Sainte-Agathe (Belgia),

Guido Schwarz, funcționar al Comisiei Europene, cu domiciliul în Bruxelles (Belgia) (C-567/22 P),

YT, funcționar al Comisiei Europene,

YU, funcționar al Comisiei Europene (C-568/22 P),

YV, funcționar al Comisiei Europene (C-569/22 P),

ZA, funcționar al Curții de Justiție a Uniunii Europene (C-570/22 P),

reprezențați de L. Levi și J.-N. Louis, avocați,

recurenți,

celelalte părți din procedură fiind:

YW,

YZ,

reclamanți în primă instanță (C-569/22 P),

* Limba de procedură: franceza.

YY,

reclamant în primă instanță (C-570/22 P),

Comisia Europeană, reprezentată de T. S. Bohr și G. Gattinara, în calitate de agenți,

pârâtă în primă instanță (C-567/22 P-C-569/22 P),

Curtea de Justiție a Uniunii Europene, reprezentată de J. Inghelram și A. Ysebaert, în calitate de agenți,

pârâtă în primă instanță (C-570/22 P),

Parlamentul European, reprezentat de E. Taneva și J. Van Pottelberge, în calitate de agenți,

Consiliul Uniunii Europene, reprezentat de M. Bauer, X. Chamodraka și T. Verdi, în calitate de agenți,

interveniente în primă instanță,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul C. Lycourgos, președinte de cameră, doamna O. Spineanu-Matei (raportoare), domnii J.-C. Bonichot și S. Rodin și doamna L. S. Rossi, judecători,

avocat general: domnul P. Pikamäe,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Prin recursurile formulate, domnii Vasile Dumitrescu și Guido Schwarz (C-567/22 P), YT și YU (C-568/22 P), YV (C-569/22 P), precum și ZA (C-570/22 P) (denumiți în continuare, împreună, „recurenții”) solicită anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 15 iunie 2022, Dumitrescu și Schwarz/Comisia (T-531/16, denumită în continuare „hotărârea atacată în cauza C-567/22 P”, EU:T:2022:362), a Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 15 iunie 2022, YT și YU/Comisia (T-532/16, denumită în continuare „hotărârea atacată în cauza C-568/22 P”, EU:T:2022:363), a Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 15 iunie 2022, YV și alții/Comisia (T-533/16, denumită în continuare „hotărârea atacată în cauza C-569/22 P”, EU:T:2022:364), precum și, respectiv, a Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 15 iunie 2022, YY și ZA/Curtea de Justiție a Uniunii Europene (T-545/16, denumită în continuare „hotărârea atacată în cauza C-570/22 P”, EU:T:2022:366) (denumite în continuare, împreună, „hotărârile atacate”), prin care acesta a respins acțiunile lor având ca obiect anularea deciziilor Comisiei Europene

(T-531/16-T-533/16) și a deciziei Curții de Justiție a Uniunii Europene (T-545/16) de reducere sau de eliminare începând de la 1 ianuarie 2014 a rambursării cheltuielilor de călătorie anuală, prevăzute pentru ca recurenții să poată menține o legătură cu locul lor de origine.

Cadrul juridic

Fostul statut

- 2 Anexa VII la Statutul funcționarilor Uniunii Europene, în versiunea anterioară intrării în vigoare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 1023/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2013 de modificare a Statutului funcționarilor Uniunii Europene și a Regimului aplicabil celorlalți agenți ai Uniunii Europene (JO 2013, L 287, p. 15) (denumit în continuare „fostul statut”), intitulată „Norme privind remunerarea și rambursarea cheltuielilor”, cuprindea o secțiune 3, intitulată „Rambursarea cheltuielilor”, a cărei subsecțiune C, intitulată „Cheltuielile de călătorie”, cuprindea articolele 7 și 8 din această anexă. Acest articol 7 alineatul (1) prevedea că funcționarul are dreptul la rambursarea cheltuielilor de călătorie pentru el, pentru soțul său și persoanele aflate în întreținerea sa care locuiesc efectiv cu el, în diverse împrejurări. Potrivit articolului 7 alineatul (3) menționat:

„Locul de origine al funcționarului se stabilește la angajarea în muncă al acestuia, ținând seama de locul recrutării sau de centrul său de interese. Stabilirea locului de origine poate fi revizuită ulterior, pe perioada în care funcționarul în cauză își exercită atribuțiile sau la încetarea raporturilor de muncă, printr-o decizie specială a autorității împuternicite să facă numiri. Cu toate acestea, cât timp funcționarul în cauză este angajat în muncă, decizia respectivă nu poate interveni decât în situații excepționale și după prezentarea de către funcționarul respectiv a documentelor prin care cererea sa este justificată în mod corespunzător.

[...]” [traducere neoficială]

- 3 Articolul 8 din anexa menționată prevedea:

„(1) Funcționarul are dreptul anual, pentru el și, în cazul în care are dreptul la alocația pentru locuință, pentru soțul său și pentru persoanele aflate în întreținerea sa în sensul articolului 2 din prezenta anexă, la plata forfetară a cheltuielilor de călătorie de la locul de repartizare până la locul de origine definit la articolul 7 din prezenta anexă.

[...]

(2) Plata forfetară se efectuează pe baza unei indemnizații calculate pe baza distanței în kilometri între locul de repartizare al funcționarului și locul său de recrutare sau de origine [...]

[...]

(4) Dispozițiile precedente se aplică funcționarului al cărui loc de repartizare este situat pe teritoriul unui stat membru. [...]

[...]” [traducere neoficială]

Statutul

4 Statutul funcționarilor Uniunii Europene, în versiunea sa rezultată din Regulamentul nr. 1023/2013 (denumit în continuare „statutul”), este aplicabil, sub rezerva unora dintre dispozițiile sale care nu sunt vizate de prezentele cauze conexate, de la 1 ianuarie 2014, în conformitate cu articolul 3 alineatul (2) din acest regulament.

5 Potrivit considerentelor (2), (12) și (24) ale regulamentului menționat:

„(2) [...] este necesar să se asigure un cadru pentru atragerea, recrutarea și păstrarea unui personal înalt calificat și multilingv, recrutat pe o bază geografică cât mai largă din rândul cetățenilor statelor membre, ținând seama de echilibrul de gen, care să fie independent și să respecte standardele profesionale cele mai înalte, și să se permită acestui personal să își îndeplinească sarcinile într-un mod cât mai eficient și mai eficace posibil. În această privință, este necesară depășirea dificultăților cu care se confruntă instituțiile în recrutarea funcționarilor sau a altor membri ai personalului din anumite state membre.

[...]

(12) În concluziile sale din 8 februarie 2013 privind cadrul financiar multianual, Consiliul European a relevat că necesitatea de consolidare a finanțelor publice pe termen scurt, mediu și lung implică un efort deosebit din partea fiecărei administrații publice și a personalului aferent în vederea îmbunătățirii eficienței și eficacității și a adaptării la contextul economic în schimbare. Respectivul apel a reiterat, de fapt, obiectivul propunerii din 2011 a Comisiei de modificare a Statutului funcționarilor și a Regimului aplicabil celorlalți agenți ai Uniunii Europene, care urmărea să asigure eficiența economică și admitea că provocările cu care se confruntă în prezent Uniunea Europeană necesită un efort deosebit din partea fiecărei administrații publice și a fiecărui membru al personalului acestora pentru a-și îmbunătăți eficiența și a se adapta la contextul economic și social european în schimbare. Mai mult, Consiliul European a solicitat, în cadrul reformei Statutului funcționarilor, ajustarea remunerațiilor și pensiilor întregului personal al instituțiilor Uniunii prin suspendarea metodei pe o perioadă de doi ani și reintroducerea noii taxe de solidaritate ca parte a reformei metodei salariale.

[...]

(24) Normele privind concediul aferent duratei călătoriei între locul de muncă și locul de origine și rambursarea anuală a cheltuielilor legate de această călătorie ar trebui să fie modernizate, raționalizate și corelate cu statutul de expatriat, pentru ca aplicarea lor să devină mai simplă și mai transparentă. În special, concediul anual aferent duratei călătoriei ar trebui să fie înlocuit de concediul pentru vizitarea țării de origine și limitat la cel mult două zile și jumătate.”

6 Articolul 91 alineatul (1) din statut are următorul cuprins:

„Curtea de Justiție a Uniunii Europene este competentă să hotărască asupra oricărui litigiu între Uniune și oricare dintre persoanele cărora li se aplică prezentul statut și privind legalitatea unui act care lezează persoana respectivă în sensul articolului 90 alineatul (2). În litigiile de natură financiară, Curtea de Justiție este competentă să judece în fond.”

- 7 Anexa VII la statut este intitulată „Norme privind remunerarea și rambursarea cheltuielilor”. Această anexă cuprinde o secțiune 3, intitulată „Rambursarea cheltuielilor”, a cărei subsecțiune C, intitulată „Cheltuielile de călătorie”, cuprinde articolele 7 și 8 din anexa menționată. Acest articol 7 prevede la alineatul (1) că funcționarul are dreptul la o plată forfetară corespunzătoare cheltuielilor de călătorie pentru sine, soțul său și persoanele aflate în întreținerea sa care locuiesc efectiv împreună cu el, în diverse împrejurări. Potrivit articolului 7 alineatul (4) menționat:

„Locul de origine al funcționarului se stabilește la începerea activității acestuia, ținându-se seama, în principiu, de locul unde a fost recrutat sau, la cererea expresă și motivată corespunzător a acestuia, de centrul său de interese. Locul de origine astfel stabilit poate fi revizuit ulterior, pe perioada în care funcționarul în cauză își exercită atribuțiile sau la încetarea raporturilor de muncă, printr-o decizie specială a autorității împuternicite să facă numiri. Cu toate acestea, cât timp funcționarul în cauză este în activitate, decizia respectivă nu poate fi luată decât în situații excepționale și după prezentarea de către funcționar de documente justificative în mod corespunzător.

[...]”

- 8 Articolul 8 din anexa VII la statut prevede:

„(1) Funcționarul care are dreptul la indemnizația de expatriere sau la indemnizația de reședință în afara țării de origine are dreptul, în limita stabilită la alineatul (2), în fiecare an calendaristic, la o sumă forfetară corespunzătoare cheltuielilor de călătorie de la locul de repartizare la locul de origine, așa cum sunt definite la articolul 7 [din această anexă] pentru funcționarul în cauză și, în cazul în care acesta are dreptul la alocație pentru locuință, suma forfetară se plătește și pentru soț și persoanele aflate în întreținerea funcționarului, în sensul articolului 2 [din anexa menționată].

[...]

(2) Plata forfetară se efectuează pe baza unei indemnizații calculate pe kilometru de distanță geografică între locul de repartizare al funcționarului și locul său de origine.

În cazul în care locul de origine, astfel cum este definit la articolul 7 [din aceeași anexă], este în afara teritoriilor statelor membre ale Uniunii sau în afara țărilor și teritoriilor enumerate în anexa II la Tratatul [FUE] ori în afara teritoriului statelor membre ale Asociației Europene a Liberului Schimb [(AELS)], plata forfetară se efectuează pe baza unei indemnizații calculate pe kilometru de distanță geografică între locul de repartizare al funcționarului și capitala statului membru a cărui cetățenie o deține. [...]

[...]

(4) Alineatele (1), (2) și (3) de la prezentul articol se aplică funcționarilor al căror loc de repartizare este situat pe teritoriul statelor membre. [...]

[...]”

Istoricul litigiilor

- 9 Istoricul litigiilor, astfel cum este prezentat în hotărârile atacate, poate fi rezumat după cum urmează.

- 10 Recurenții sunt funcționari ai unei instituții a Uniunii, și anume fie ai Comisiei (cauzele C-567/22 P-C-569/22 P), fie ai Curții de Justiție a Uniunii Europene (cauza C-570/22 P). Aceștia au toți un loc de repartizare situat pe teritoriul unui stat membru și un loc de origine situat în afara teritoriilor statelor membre sau în afara țărilor și teritoriilor enumerate în anexa II la Tratatul FUE ori în afara teritoriului statelor membre ale AELS.
- 11 Ca urmare a intrării în vigoare a Regulamentului nr. 1023/2013, instituția al cărei angajat este fiecare dintre aceștia a stabilit suma care îi revenea cu titlu de plată forfetară a cheltuielilor de călătorie de la locul de repartizare la locul de origine în temeiul articolului 8 alineatul (2) al doilea paragraf din anexa VII la statut. În conformitate cu această dispoziție, plata respectivă corespunde în prezent unei indemnizații calculate pe kilometru de distanță geografică între locul de repartizare al funcționarului și capitala statului membru a cărui cetățenie o deține, în funcție de un barem kilometric.
- 12 Metoda de calcul al acestei indemnizații care rezultă din dispoziția menționată a implicat pentru fiecare dintre recurenți o reducere importantă în raport cu quantumul la care aveau dreptul în temeiul articolului 8 din anexa VII la fostul statut, mergând chiar până la inexistența unei plăți forfetare pentru funcționarii al căror loc de repartizare este situat la mai puțin de 201 km de capitala statului membru a cărui cetățenie o dețin.

Acțiunile în fața Tribunalului și hotărârile atacate

- 13 După ce au introdus o reclamație fără succes împotriva deciziilor prin care s-a stabilit pentru prima dată quantumul plății forfetare a cheltuielilor de călătorie la care aveau dreptul în temeiul articolului 8 din anexa VII la statut, recurenții au introdus acțiuni în anulare împotriva acestor decizii la Tribunalul Funcției Publice, aceste acțiuni fiind ulterior transferate la Tribunal.
- 14 În cadrul acțiunii introduse în cauza T-531/16, recurenții vizați au prezentat cinci capete de cerere, prin care solicitau în esență Tribunalului:
 - anularea deciziei prin care Comisia a aplicat pentru prima dată în privința acestora articolul 8 alineatul (2) al doilea paragraf din anexa VII la statut;
 - anularea oricărei decizii adoptate de Comisie în privința lor în temeiul acestei dispoziții începând din anul 2015;
 - anularea deciziilor prin care Comisia le-a respins reclamațiile;
 - obligarea Comisiei la rambursarea cheltuielilor lor de călătorie anuală la locul de origine care să le acopere cheltuielile reale, în temeiul articolului 8 din anexa VII la fostul statut, majorată cu dobânzi moratorii, și
 - obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

- 15 În cadrul acțiunilor în anulare introduse în cauzele T-532/16, T-533/16 și T-545/16, recurenții vizați au prezentat trei capete de cerere, prin care solicitau în esență Tribunalului:
- anularea deciziei prin care instituția pârâtă în fiecare dintre aceste cauze, și anume Comisia sau, respectiv, Curtea de Justiție a Uniunii Europene, a aplicat pentru prima dată în privința acestora articolul 8 alineatul (2) al doilea paragraf din anexa VII la statut;
 - anularea deciziilor prin care această instituție le-a respins reclamațiile și
 - obligarea instituției menționate la plata cheltuielilor de judecată.
- 16 În fiecare dintre cauzele în care s-au pronunțat hotărârile atacate, Tribunalul a respins mai întâi capetele de cerere prin care se urmărea anularea deciziilor de respingere a reclamațiilor, după ce a constatat că aceste decizii nu aveau un conținut autonom.
- 17 În plus, prin hotărârea atacată în cauza C-567/22 P, acesta a respins ca inadmisibile, pe de o parte, al doilea capăt de cerere, prin care se urmărea anularea unor decizii viitoare ale Comisiei, având în vedere caracterul ipotetic al acestora, întrucât se referă la acte care nu au fost încă adoptate, și, pe de altă parte, al patrulea capăt de cerere, în măsura în care prin acesta se urmărea obligarea instituției menționate la plata cheltuielilor de călătorie anuală în temeiul dispozițiilor fostului statut, pentru motivul că nu îi revine sarcina de a adresa somații administrației în cadrul controlului de legalitate întemeiat pe articolul 91 din statut.
- 18 În continuare, Tribunalul a examinat, în fiecare dintre cauzele în care s-au pronunțat hotărârile atacate, motivele invocate de recurenți în susținerea primului capăt de cerere, prin care se solicita anularea deciziilor prin care instituțiile intimat vizate au aplicat pentru prima dată articolul 8 alineatul (2) al doilea paragraf din anexa VII la statut în privința recurenților, ca urmare în esență a nelegalității acestei dispoziții.
- 19 Aceste motive erau întemeiate, în primul rând, pe încălcarea articolului 45 TFUE, în al doilea rând, în cauza T-531/16, pe încălcarea principiului general al egalității de tratament, în al treilea rând, pe încălcarea finalității articolului 8 din anexa VII la statut coroborată în cauza T-531/16 cu principiul general al dreptului funcționarului de a menține relații personale cu locul intereselor sale principale și cu articolul 7 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”), precum și, în al patrulea rând, pe încălcarea principiilor protecției încrederii legitime și drepturilor dobândite. Întrucât Tribunalul a respins ansamblul motivelor menționate, el a respins acest prim capăt de cerere.
- 20 Pe cale de consecință, în hotărârea atacată în cauza C-567/22 P, Tribunalul a respins de asemenea cererea recurenților vizați de obligare a Comisiei la rambursarea cheltuielilor lor de călătorie anuală la locul de origine pe baza cheltuielilor lor reale.
- 21 Prin urmare, Tribunalul a respins în totalitate acțiunile în cauzele T-531/16–T-533/16 și T-545/16.
- 22 În sfârșit, Tribunalul a obligat recurenții la plata cheltuielilor de judecată în fiecare dintre aceste cauze.

Concluziile părților în recurs

- 23 Prin recursurile formulate în cauzele C-567/22 P-C-569/22 P, recurenții vizați solicită Curții:
- anularea hotărârii atacate;
 - admiterea în totalitate a acțiunilor în anulare pe care le-au introdus la Tribunal și
 - obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată aferente celor două proceduri.
- 24 Comisia solicită Curții respingerea recursurilor în aceste cauze și obligarea recurenților vizați la plata cheltuielilor de judecată.
- 25 Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene, care, în calitate de interveniente în primă instanță, au depus un memoriu în răspuns în conformitate cu articolul 172 din Regulamentul de procedură al Curții, solicită de asemenea respingerea recursurilor în cauzele menționate și obligarea recurenților vizați la plata cheltuielilor de judecată.
- 26 Prin recursul formulat în cauza C-570/22 P, recurentul vizat solicită Curții:
- anularea hotărârii atacate;
 - admiterea în totalitate a acțiunii în anulare pe care a introdus-o la Tribunal și
 - obligarea Curții de Justiție a Uniunii Europene la plata cheltuielilor de judecată aferente celor două proceduri.
- 27 Curtea de Justiție a Uniunii Europene solicită respingerea recursului în această cauză și obligarea recurentului vizat la plata cheltuielilor de judecată.
- 28 Parlamentul și Consiliul solicită de asemenea respingerea recursului în cauza menționată și obligarea recurentului vizat la plata cheltuielilor de judecată.
- 29 În temeiul articolului 54 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, vicepreședintele Curții a decis, la 24 mai 2023, conexarea cauzelor C-567/22 P-C-570/22 P pentru buna desfășurare a eventualei faze orale a procedurii și în vederea pronunțării hotărârii.

Cu privire la recursuri

- 30 În susținerea recursului formulat, recurenții din cauza C-567/22 P prezintă trei motive, întemeiate, primul, pe o încălcare a articolului 45 TFUE, pe nemotivare, pe o eroare de calificare juridică, precum și pe o denaturare a elementelor din dosar, al doilea, pe o încălcare a finalității articolului 8 din anexa VII la statut, a principiului general referitor la dreptul funcționarului de a menține relații personale cu locul intereselor sale principale, a articolelor 7 și 8 din cartă, precum și pe o denaturare a elementelor din dosar și, al treilea, pe o încălcare a principiului egalității de tratament.

- 31 În susținerea recursurilor formulate, recurenții din cauzele C-568/22 P-C-570/22 P prezintă două motive, primul fiind identic cu primul motiv al recursului din cauza C-567/22 P, iar al doilea fiind întemeiat pe o încălcare a finalității articolului 8 din anexa VII la statut, precum și a principiului proporționalității.
- 32 Trebuie arătat de la bun început că, pe de o parte, al doilea și al treilea, precum și, în parte, al patrulea capăt de cerere al recurenților în cauza T-531/16 și, pe de altă parte, al doilea capăt de cerere al recurenților în cauzele T-532/16, T-533/16 și T-545/16 au fost respinse de Tribunal la punctele 26-28 din hotărârea atacată în cauza C-567/22 P, la punctul 22 din hotărârea atacată în cauza C-568/22 P, la punctul 23 din hotărârea atacată în cauza C-569/22 P și, respectiv, la punctul 22 din hotărârea atacată în cauza C-570/22 P, pe baza considerațiilor rezumate la punctele 16 și 17 din prezenta hotărâre.
- 33 Deși recurenții solicită anularea hotărârilor atacate și în măsura în care aceste capete de cerere au fost respinse, este totuși necesar să se arate că aceste considerații nu sunt criticate ca atare în cadrul recursurilor și nu sunt vizate de niciun motiv prezentat în susținerea acestora.
- 34 În această privință, trebuie amintit că, în conformitate cu articolul 168 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul de procedură, un recurs trebuie să cuprindă motivele și argumentele de drept invocate, precum și o expunere sumară a acestor motive.
- 35 Conform jurisprudenței, argumentele juridice care susțin cererea de anulare a punctelor criticate din hotărârea atacată cu recurs trebuie indicate cu precizie, sub sancțiunea inadmisibilității (a se vedea în acest sens Hotărârea din 23 noiembrie 2021, Consiliul/Hamas, C-833/19 P, EU:C:2021:950, punctul 50 și jurisprudența citată).
- 36 Rezultă că recursul în cauza C-567/22 P trebuie respins ca inadmisibil în măsura în care urmărește anularea hotărârii atacate în această cauză în ceea ce privește respingerea celui de al doilea și a celui de al treilea capăt de cerere ale acțiunii în cauza T-531/16, precum și a celui de al patrulea capăt de cerere al acestei acțiuni în limita în care solicita obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de călătorie anuală în temeiul dispozițiilor fostului statut, în lipsa oricărei indicații cu privire la elementele pe care se întemeiază recursul respectiv în această privință.
- 37 Pentru identitate de motive, recursurile în cauzele C-568/22 P-C-570/22 P trebuie respinse ca inadmisibile în măsura în care urmăresc anularea hotărârilor atacate în aceste cauze în ceea ce privește respingerea celui de al doilea capăt de cerere al acțiunilor în cauzele T-532/16, T-533/16 și T-545/16.
- 38 În consecință, este necesar să se examineze pe fond recursurile în măsura în care vizează anularea hotărârilor atacate în ceea ce privește respingerea primului capăt de cerere, prin care fiecare dintre recurenți solicita, în ceea ce îl privește, anularea deciziei prin care instituția al cărei funcționar este a aplicat pentru prima dată în privința sa articolul 8 alineatul (2) al doilea paragraf din anexa VII la statut.

Cu privire la primul motiv al fiecăruia dintre recursuri

- 39 Primul motiv al fiecăruia dintre recursuri cuprinde în esență trei aspecte, întemeiate, primul, pe o încălcare a articolului 45 TFUE, al doilea, pe nemotivare și, al treilea, pe o denaturare a elementelor din dosar, precum și pe o eroare de calificare juridică.

- 40 Prin intermediul primului aspect, recurenții susțin, cu titlu principal, că Tribunalul nu a examinat motivul referitor la încălcarea articolului 45 TFUE, prezentat în susținerea acțiunilor lor în anulare, decât în ceea ce privește argumentația lor potrivit căreia articolul 8 alineatul (2) al doilea paragraf din anexa VII la statut conține o discriminare pe motiv de cetățenie, deși au arătat că această din urmă dispoziție constituie de asemenea un obstacol în calea liberei circulații a lucrătorilor, iar examinarea motivului lor din această perspectivă ar fi implicat o analiză specifică. Ca urmare a acestui fapt, Tribunalul ar fi omis să răspundă la motivul care îi era prezentat și, așadar, nu și-ar fi îndeplinit obligația de motivare.
- 41 Prin intermediul unei critici prezentate cu titlu subsidiar în cadrul acestui prim aspect, recurenții susțin în esență că, în orice caz, Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a validat criteriul cetățeniei prevăzut la articolul 8 alineatul (2) al doilea paragraf din anexa VII la statut fără să fi examinat admisibilitatea și proporționalitatea acestui criteriu în raport cu finalitatea dispoziției menționate.
- 42 Prin intermediul celui de al doilea aspect, recurenții susțin că Tribunalul a săvârșit o „eroare de motivare” prin faptul că s-a referit în mod incorect la punctul 51 din Hotărârea din 25 martie 2021, Álvarez y Bejarano și alții/Comisia (C-517/19 P și C-518/19 P, EU:C:2021:240).
- 43 Prin intermediul celui de al treilea aspect, recurenții reproșează Tribunalului că a denaturat un element din dosar și a săvârșit două erori de calificare juridică, prima atunci când a calificat drept „situații marginale” situațiile celor 756 de funcționari sau agenți al căror loc de origine ar fi fost situat în afara teritoriilor statelor membre la 1 ianuarie 2015, iar a doua în ceea ce privește consecințele utilizării criteriului referitor la cetățenie în cadrul articolului 8 alineatul (2) al doilea paragraf din anexa VII la statut, atunci când a calificat drept „inconveniente cazuale” reducerea substanțială sau chiar cvasitotală a plății cheltuielilor de călătorie către acești funcționari.

Cu privire la critica din cadrul primului aspect al primului motiv, referitoare la nemotivare

– Argumentația părților

- 44 În cadrul primului aspect al primului motiv, recurenții prezintă, cu titlu principal, o critică întemeiată pe nemotivare, care trebuie examinată mai întâi. Prin intermediul acestei critici, ei susțin că Tribunalul a omis să se pronunțe cu privire la argumentația lor referitoare la existența unui obstacol în calea liberei circulații a lucrătorilor, întrucât nu a examinat motivul lor întemeiat pe o încălcare a articolului 45 TFUE decât din perspectiva argumentației lor referitoare la existența unei discriminări pe motiv de cetățenie.
- 45 Instituțiile intimatelor contestă temeinicia criticii menționate.

– Aprecierea Curții

- 46 Trebuie amintit că obligația de motivare a deciziilor constituie o formalitate substanțială care trebuie diferențiată de problema temeiniciei motivării, aceasta din urmă ținând de legalitatea pe fond a actului în litigiu. Astfel, motivarea unei decizii constă în exprimarea formală a motivelor pe care se întemeiază această decizie. Dacă aceste motive sunt afectate de erori, ele afectează legalitatea pe fond a deciziei menționate, dar nu motivarea acesteia, care poate fi suficientă chiar dacă cuprinde motive eronate (Hotărârea din 10 iulie 2008, Bertelsmann și Sony Corporation of

America/Impala, C-413/06 P, EU:C:2008:392, punctul 181, precum și jurisprudența citată, și Hotărârea din 24 noiembrie 2022, Thunus și alții/BEI, C-91/21 P, nepublicată, EU:C:2022:928, punctul 90, precum și jurisprudența citată).

- 47 În speță, în cadrul examinării motivului întemeiat pe încălcarea articolului 45 TFUE care a fost prezentat în fiecare dintre acțiunile în anulare cu care a fost sesizat, Tribunalul a considerat că, „[î]n măsura în care reclamantii susțin că [articolul 8 alineatul (2) al doilea paragraf din anexa VII la statut constituie] un obstacol prin faptul că îi descurajează să își exercite libertatea de circulație pentru a accepta un post în cadrul funcției publice europene, trebuie să se considere că această argumentație se confundă cu cea referitoare la natura pretins discriminatorie a [acestei dispoziții] în măsura în care ar institui o diferență de tratament întemeiată pe cetățenie între lucrători în ceea ce privește condițiile lor de muncă”.
- 48 Prin aceste considerații, Tribunalul a luat în considerare în mod expres argumentația recurenților referitoare la existența unui obstacol, însă a efectuat o analiză a acesteia care l-a determinat să o examineze împreună cu cea prin care recurenții invocau o încălcare a principiului nediscriminării.
- 49 În consecință, critica din cadrul primului aspect al primului motiv referitoare la nemotivare trebuie respinsă ca nefondată.

Cu privire la critica din cadrul primului aspect al primului motiv referitoare la o încălcare a principiului nediscriminării pe motiv de cetățenie

– *Argumentația părților*

- 50 Prin intermediul criticii prezentate cu titlu subsidiar în cadrul primului aspect al primului motiv, care trebuie examinată în continuare, recurenții susțin în esență că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept prin faptul că a validat criteriul referitor la cetățenie care figurează la articolul 8 alineatul (2) al doilea paragraf din anexa VII la statut prin raportarea la obiectivul Regulamentului nr. 1023/2013, pe baza unor motive care țin de considerente bugetare, administrative și de politică de personal pe care le-a considerat legitime, fără a verifica dacă acest criteriu era admisibil și proporțional în raport cu scopul acestui articol 8, și anume acordarea unor avantaje care să permită funcționarilor vizați și persoanelor aflate în întreținerea acestora să se deplaseze cel puțin o dată pe an la locul lor de origine.
- 51 Această critică privește în special punctele 72-78 din hotărârea atacată în cauza C-567/22 P, punctele 38-41 și 57-59 din hotărârea atacată în cauza C-568/22 P, punctele 39-42 și 62-64 din hotărârea atacată în cauza C-569/22 P, precum și punctele 38-41 și 60-62 din hotărârea atacată în cauza C-570/22 P.
- 52 În această privință, recurenții susțin în esență că articolul 8 alineatul (2) al doilea paragraf din anexa VII la statut conține o discriminare directă pe motiv de cetățenie și că Tribunalul a încălcat principiul nediscriminării atunci când a considerat că motivele pe care le-a identificat ca fiind cele care au condus la adoptarea acestei dispoziții sunt legitime, fără a aprecia nici proporționalitatea dispoziției menționate, nici caracterul adecvat al criteriului întemeiat pe cetățenie pe care îl conține în raport cu obiectivul urmărit de acest articol 8.

- 53 Potrivit recurențelor, Tribunalul nu a examinat dacă acest criteriu este corespunzător sau adecvat în raport cu posibilitatea funcționarilor vizați de a se deplasa cel puțin o dată pe an la locul lor de origine pentru a-și păstra legăturile familiale, sociale și culturale, în conformitate cu principiul general al funcției publice europene relevant în această privință.
- 54 Recurentele din cauza C-568/22 P susțin că, deși amândouă au locul de origine stabilit la Buenos Aires (Argentina), situat la peste 11 000 km de Bruxelles (Belgia), care este locul lor de repartizare, au primit o sumă diferită cu titlu de plată a cheltuielilor de călătorie, calculată prin raportare la distanța care separă Bruxelles de Roma (Italia) sau de Madrid (Spania), care sunt capitalele statelor membre a căror cetățenie o au în mod respectiv, această distanță corespunzând la mai puțin de cincisprezece la sută din cea care separă locul lor de repartizare de locul lor de origine. Recurenții din cauza C-567/22 P ilustrează consecințele aplicării articolului 8 alineatul (2) al doilea paragraf din anexa VII la statut, subliniind că unui alt recurent, al cărui loc de origine este de asemenea stabilit la Buenos Aires și al cărui loc de repartizare este Luxemburg (Luxemburg), rambursarea la care are dreptul îi este calculată în raport cu distanța dintre Luxemburg și Bruxelles, capitala statului membru a cărui cetățenie o are, și el nu percepe niciun quantum cu titlu de plată forfetară a cheltuielilor de călătorie, întrucât această din urmă distanță este mai mică de 201 km.
- 55 Recurenții subliniază, pe de altă parte, că legiuitorul Uniunii dispunea de mai multe posibilități pentru a atinge obiectivul de raționalizare bugetară luat în considerare de Tribunal fără a încălca finalitatea articolului 8 menționat și fără a institui o discriminare pe motiv de cetățenie între funcționarii vizați, de exemplu reținând ca punct de referință pentru calculul plății cheltuielilor de călătorie punctul traseului către locul de origine situat la frontierele externe ale Uniunii, stabilind un plafon sau efectuând o reducere a cuantumului avantajului.
- 56 Instituțiile intimate contestă temeinicia criticii menționate.
- 57 În special, Comisia susține că Tribunalul a considerat în mod întemeiat că criteriul cetățeniei funcționarului era adecvat, din moment ce, la punctele 72 și 73 din Hotărârea din 25 martie 2021, *Álvarez y Bejarano și alții/Comisia (C-517/19 P și C-518/19 P, EU:C:2021:240)*, Curtea ar fi admis relevanța acestuia în special în contextul articolului 8 din anexa VII la statut. Pe de altă parte, Comisia, Parlamentul și Consiliul subliniază că faptul că locul de origine al unui funcționar este situat într-o țară terță este un element obiectiv susceptibil să justifice adoptarea unei norme specifice în materie, acest element constituind cauza unică a diferenței de rambursare, cu excluderea cetățeniei funcționarilor vizați, care nu ar constitui decât un criteriu secundar.
- 58 Parlamentul arată de asemenea că Tribunalul a luat în considerare în mod corect faptul că criteriul cetățeniei este obiectiv și de natură să permită o aplicare simplă, transparentă și nediscriminatorie a articolului 8 din anexa VII la statut funcționarilor al căror loc de origine este situat în afara teritoriilor statelor membre.
- 59 În plus, Consiliul arată că cetățenia constituie un criteriu de diferențiere admis în mod obișnuit în dreptul funcției publice europene, pe baza unei prezumții potrivit căreia cetățenia unei persoane constituie un indiciu serios al existenței unor legături multiple și strânse între această persoană și țara a cărei cetățenie o deține, ceea ce ar exclude ca articolul 8 alineatul (2) al doilea paragraf din anexa VII la statut să fie considerat discriminatoriu prin natura sa.

– *Aprecierea Curții*

- 60 Trebuie arătat că, după ce a apreciat că era adecvat să examineze argumentația recurenților referitoare la nerespectarea principiului nediscriminării pe motiv de cetățenie în cadrul motivului întemeiat pe încălcarea articolului 45 TFUE, Tribunalul a considerat în esență că argumentația recurenților potrivit căreia articolul 8 alineatul (2) al doilea paragraf din anexa VII la statut constituie un obstacol se confundă cu argumentația lor referitoare la existența unei diferențe de tratament întemeiate pe cetățenie. În ceea ce privește această argumentație, el a arătat în esență că recurenții susțin că funcționarii care au același loc de repartizare situat pe teritoriul unui stat membru și același loc de origine situat în afara Uniunii ar trebui să primească o sumă identică cu titlu de plată forfetară a cheltuielilor de călătorie, chiar dacă au cetățenii diferite.
- 61 În această privință, Tribunalul a constatat că, în temeiul articolului 8 alineatul (2) al doilea paragraf din anexa VII la statut, cuantumul acestei plăți care revine funcționarilor vizați este efectiv stabilit în funcție de cetățenia lor.
- 62 Cu toate acestea, pe de o parte, el a subliniat că această dispoziție nu privește calitatea de titular al dreptului la plata menționată, ci numai modalitățile de calcul al acestui cuantum, și a considerat că trebuie să se recunoască legiuitorului Uniunii o largă putere de apreciere în această privință.
- 63 Pe de altă parte, el a arătat în esență că legiuitorul Uniunii poate recurge la o clasificare care să includă eventual alegerea unui criteriu întemeiat pe cetățenie, atât timp cât această clasificare nu este discriminatorie prin natura sa din perspectiva obiectivului pe care îl urmărește. Or, în speță, alegerea unui asemenea criteriu ar fi întemeiată pe obiective legitime, și anume necesitatea de a moderniza și de a raționaliza normele în materie de plată a cheltuielilor de călătorie, pentru a face aplicarea lor mai simplă și mai transparentă, și urmărirea eficienței economice într-un context socioeconomic în Europa care impune o consolidare a finanțelor publice. În plus, articolul 8 alineatul (2) al doilea paragraf din anexa VII la statut ar fi proporțional cu obiectivul urmărit de legiuitor, legat de aceste motive legitime de modernizare, de raționalizare și de optimizare a eficienței economice. Astfel, în ceea ce privește un domeniu în care legiuitorul dispune de o largă putere de apreciere și în care, prin urmare, numai caracterul vădit inadecvat al unei măsuri în raport cu obiectivul urmărit de aceasta ar putea afecta legalitatea sa, legiuitorul ar fi reținut un criteriu obiectiv prin natura sa, simplu de aplicat, transparent și a cărui aplicare permite realizarea de economii.
- 64 Cu titlu introductiv, trebuie arătat că, în cadrul acțiunilor lor în fața Tribunalului, recurenții nu au contestat însuși faptul că, prin Regulamentul nr. 1023/2013, legiuitorul Uniunii a modificat modalitățile de calcul al plății forfetare a cheltuielilor de călătorie. În această privință, trebuie amintit că raportul juridic dintre funcționari și administrație este de natură statutară, iar nu contractuală. Prin urmare, drepturile și obligațiile funcționarilor, precum și cele ale agenților contractuali care decurg din dispozițiile statutului ce le sunt aplicabile prin analogie, asemenea articolului 8 din anexa VII la statut, pot fi modificate în orice moment de legiuitor, cu respectarea cerințelor impuse de dreptul Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 25 martie 2021, *Álvarez y Bejarano și alții/Comisia*, C-517/19 P și C-518/19 P, EU:C:2021:240, punctele 49 și 50, precum și jurisprudența citată).
- 65 Printre aceste cerințe figurează principiul egalității de tratament, consacrat la articolul 20 din cartă (Hotărârea din 25 martie 2021, *Álvarez y Bejarano și alții/Comisia*, C-517/19 P și C-518/19 P, EU:C:2021:240, punctul 51, precum și jurisprudența citată).

- 66 În această privință, trebuie amintit că principiul respectiv constituie un principiu general al dreptului Uniunii, a cărui expresie particulară o constituie principiul nediscriminării enunțat la articolul 21 alineatul (1) din cartă (Hotărârea din 14 iulie 2022, Comisia/VW și alții, C-116/21 P-C-118/21 P, C-138/21 P și C-139/21 P, EU:C:2022:557, punctul 140, precum și jurisprudența citată).
- 67 Principiul egalității de tratament impune ca situații comparabile să nu fie tratate în mod diferit și ca situații diferite să nu fie tratate în același mod, cu excepția cazului în care un astfel de tratament este justificat în mod obiectiv (Hotărârea din 25 martie 2021, Álvarez y Bejarano și alții/Comisia, C-517/19 P și C-518/19 P, EU:C:2021:240, punctul 52, precum și jurisprudența citată).
- 68 Pentru a stabili dacă există sau nu o încălcare a acestui principiu, trebuie să se țină seama în special de obiectul și de scopul urmărit de dispoziția despre care se pretinde că îl încalcă (Hotărârea din 25 martie 2021, Álvarez y Bejarano și alții/Comisia, C-517/19 P și C-518/19 P, EU:C:2021:240, punctul 65, precum și jurisprudența citată).
- 69 Pe de altă parte, în prezența unor norme statutare precum cele în discuție în speță și ținând seama de larga putere de apreciere de care dispune legiuitorul Uniunii în această privință, principiul egalității de tratament nu este încălcat decât atunci când acest legiuitor efectuează o diferențiere arbitrară sau vădit inadecvată în raport cu obiectivul urmărit de reglementarea în cauză (Hotărârea din 25 martie 2021, Álvarez y Bejarano și alții/Comisia, C-517/19 P și C-518/19 P, EU:C:2021:240, punctul 53, precum și jurisprudența citată).
- 70 În speță, în ceea ce privește articolul 8 din anexa VII la statut, acesta urmărește, coroborat cu articolul 7 din anexa V la acesta, referitor la concediul pentru vizită în țara de origine, a cărui durată se adaugă la cea a concediului anual, să acorde un avantaj care trebuie să permită funcționarului și persoanelor aflate în întreținerea sa să se deplaseze cel puțin o dată pe an la locul său de origine, în scopul de a-și păstra legăturile familiale, sociale și culturale (Hotărârea din 25 martie 2021, Álvarez y Bejarano și alții/Comisia, C-517/19 P și C-518/19 P, EU:C:2021:240, punctul 66).
- 71 Prin acordarea acestui avantaj, articolul 8 menționat contribuie la punerea în aplicare, în privința funcționarilor vizați, a principiului general al dreptului funcției publice europene potrivit căruia funcționarul trebuie să aibă posibilitatea de a păstra relații personale cu locul în care se află interesele sale principale, în pofida intrării sale în funcție și a distanței dintre acest loc și locul de repartizare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 2 mai 1985, De Angelis/Comisia, 144/84, EU:C:1985:171, punctul 13).
- 72 Din această perspectivă, articolul 8 menționat prevede la alineatul (1) că toți funcționarii al căror loc de origine este diferit de locul de repartizare și care au dreptul la o indemnizație de expatriere sau de reședință în afara țării de origine beneficiază de un avantaj financiar care constă într-o sumă forfetară corespunzătoare cheltuielilor de călătorie de la locul de repartizare la locul de origine, indiferent de localizarea acestuia din urmă.
- 73 Alineatul (2) al aceluiași articol 8 stabilește modalitățile de calcul al acestui avantaj financiar. În acest scop, dispoziția menționată prevede la primul paragraf că plata forfetară respectivă se stabilește pe baza distanței geografice dintre locul de repartizare al funcționarului și locul său de origine, precizând în același timp la al doilea paragraf că, în cazul în care locul de origine este în afara teritoriilor statelor membre, în afara țărilor și teritoriilor enumerate în anexa II la Tratatul

FUE ori în afara teritoriului statelor membre ale AELS, plata forfetară menționată se stabilește pe baza distanței geografice dintre locul de repartizare a funcționarului vizat și capitala statului membru a cărui cetățenie o deține.

- 74 Diferența de tratament invocată în cadrul prezentei critici privește funcționarii al căror loc de origine este situat în afara Uniunii, în funcție de statul membru a cărui cetățenie o au.
- 75 Este necesar să se constate că, având în vedere obiectivul care constă în a permite păstrarea relațiilor personale cu locul intereselor principale, toți funcționarii care au dreptul la o indemnizație de reședință în afara țării de origine sau de expatriere se află într-o situație comparabilă.
- 76 În această privință, prezenta cauză se distinge de cea în care s-a pronunțat Hotărârea din 25 martie 2021, *Álvarez y Bejarano și alții/Comisia* (C-517/19 P și C-518/19 P, EU:C:2021:240), întrucât, după cum rezultă din cuprinsul punctelor 68, 71 și 74 din această hotărâre, diferența de tratament în discuție în această din urmă cauză privea două categorii de funcționari care nu se aflau în situații comparabile. Astfel, printre funcționarii al căror loc de origine era diferit de locul de repartizare, o categorie îi includea pe cei care aveau dreptul la o indemnizație de reședință în afara țării de origine sau de expatriere și, prin urmare, erau considerați în principiu ca fiind puțin sau deloc integrați în societatea statului membru de repartizare, având, ca urmare a acestui fapt, cel mai mult nevoie de beneficiul rambursării cheltuielilor de călătorie, în timp ce cealaltă categorie era cea constituită din funcționarii care nu aveau dreptul la asemenea indemnizații, așa încât se putea considera că întrețin o legătură mai strânsă cu locul lor de repartizare.
- 77 În schimb, faptul că, în cauza în care s-a pronunțat hotărârea menționată, această diferență de tratament privea calitatea de titular al însuși dreptului la plata forfetară a cheltuielilor de călătorie, în timp ce diferența de tratament invocată în speță privește modalitățile de calcul al acesteia, este lipsită de relevanță, întrucât respectarea principiului egalității de tratament se impune în toate cazurile.
- 78 În ceea ce privește recurgerea la un criteriu privind cetățenia, Curtea a constatat deja, este adevărat, că aceasta poate constitui un element obiectiv susceptibil să condiționeze acordarea unui avantaj financiar, în speță indemnizația de expatriere, ca urmare a faptului că un asemenea criteriu este printre altele legat în mod direct de scopul urmărit prin acordarea acestui avantaj, și anume compensarea inconvenientelor legate de statutul de străin (a se vedea în acest sens Hotărârea din 16 octombrie 1980, *Hochstrass/Curtea de Justiție*, 147/79, EU:C:1980:238, punctele 12-14).
- 79 Cu toate acestea, în speță, criteriul cetățeniei pe baza căruia se calculează plata forfetară a cheltuielilor de călătorie la care au dreptul funcționarii vizați nu are legătură cu obiectivul urmărit de articolul 8 din anexa VII la statut, întrucât conduce la calcularea cheltuielilor de călătorie pe baza unei distanțe fără legătură cu cea care separă locul de repartizare de locul de origine al persoanelor interesate.
- 80 Rezultă din ceea ce precedă că, prin reținerea unui criteriu de calcul bazat pe localizarea capitalei statului membru a cărui cetățenie o au funcționarii menționați la articolul 8 alineatul (2) al doilea paragraf din anexa VII la statut, această dispoziție introduce o diferențiere arbitrară între funcționarii al căror loc de origine este situat în afara Uniunii, întrucât plata respectivă este calculată pe baza unui criteriu lipsit de legătură cu locul de origine al acestor funcționari.

- 81 Desigur, obiectivul care constă în asigurarea eficienței economice într-un context socioeconomic în Europa care impune o consolidare a finanțelor publice și un efort deosebit din partea fiecărei administrații publice și a personalului aferent în vederea îmbunătățirii eficienței și eficacității, precum și obiectivul de modernizare și de raționalizare în materie de cheltuieli de călătorie, enunțate în considerentele (12) și, respectiv, (24) ale Regulamentului nr. 1023/2013, pot justifica limitarea acordării avantajului vizat la funcționarii care au cea mai mare nevoie de acesta (a se vedea în acest sens Hotărârea din 25 martie 2021, *Álvarez y Bejarano și alții/Comisia*, C-517/19 P și C-518/19 P, EU:C:2021:240, punctul 68) sau o reducere a acestui avantaj. Cu toate acestea, considerații de natură pur bugetară, administrativă sau de politică de personal nu pot constitui, prin ele însele, o justificare obiectivă a diferenței de tratament instituite între funcționari care se află în situații comparabile ce decurg din recurgerea la un criteriu lipsit de orice legătură cu obiectivul urmărit de articolul 8 din anexa VII la statut.
- 82 Rezultă din ceea ce precedă că, prin faptul că a statuat că diferența de tratament instituită de legiuitorul Uniunii în funcție de cetățenia funcționarilor vizați era justificată de considerații de natură bugetară, administrativă sau legate de gestiunea resurselor umane, Tribunalul a săvârșit o eroare de drept.
- 83 Prin urmare, este necesar să se admită, în fiecare dintre recursuri, critica din cadrul primului aspect al primului motiv referitoare la o încălcare a principiului nediscriminării pe motiv de cetățenie și, prin urmare, să se anuleze hotărârile atacate în ceea ce privește respingerea primului capăt de cerere din acțiunile în anulare, precum și, pe cale de consecință, în ceea ce privește, pe de o parte, respingerea cererii cuprinse în al patrulea capăt de cerere din cauza T-531/16 și, pe de altă parte, obligarea recurenților la plata cheltuielilor de judecată în cauzele T-531/16-T-533/16 și T-545/16, fără a fi necesar să se examineze celelalte aspecte ale primului motiv al recursurilor.

Cu privire la cel de al treilea motiv al recursului din cauza C-567/22 P

Argumentația părților

- 84 Prin intermediul celui de al treilea motiv, recurenții din cauza C-567/22 P susțin în esență că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a validat diferența de tratament stabilită la articolul 8 alineatul (2) din anexa VII la statut între funcționarii care au dreptul la o plată forfetară a cheltuielilor de călătorie de la locul de repartizare la locul de origine, prevăzând modalități de calcul al acestei plăți distincte pentru cei al căror loc de origine este în afara teritoriilor statelor membre ale Uniunii sau în afara țărilor și teritoriilor enumerate în anexa II la Tratatul FUE ori în afara teritoriului statelor membre ale AELS.
- 85 Acest motiv vizează mai precis punctele 59-63 din hotărârea atacată în cauza C-567/22 P.
- 86 Recurenții din această cauză susțin că Tribunalul a apreciat în mod eronat că diferența de tratament stabilită între cele două categorii de funcționari vizați, care se află în situații comparabile în raport cu obiectul și cu scopul articolului 8 din anexa VII la statut, este justificată de obiective legitime, menționate în considerentele (2) și (12) ale Regulamentului nr. 1023/2013. Tribunalul ar fi statuat în mod eronat că, având în vedere larga putere de apreciere de care dispune legiuitorul Uniunii în această materie, nu este vădit inadecvat să se stabilească modalități de calcul al acestui avantaj pecuniar diferite pentru funcționarii al căror loc de origine se află în afara teritoriului Uniunii, menționați la alineatul (2) al doilea paragraf al acestui articol 8, în

vederea atingerii obiectivelor respective. Astfel, Tribunalul ar fi omis să examineze proporționalitatea acestei diferențe de tratament în raport cu obiectivul urmărit de însuși articolul 8 menționat.

- 87 Acești recurenți se referă, în această privință, la argumentația pe care au dezvoltat-o în cadrul primului motiv în ceea ce privește critica referitoare la o încălcare a principiului nediscriminării pe motiv de cetățenie.
- 88 Instituțiile intimate contestă temeinicia celui de al treilea motiv al recursului din cauza C-567/22 P.
- 89 În special, Comisia susține că Tribunalul a examinat comparabilitatea celor două categorii de funcționari vizate în raport cu obiectul și cu scopul articolului 8 din anexa VII la statut și a arătat că plata prevăzută la articolul respectiv este comparabilă pentru aceste două categorii de funcționari. În plus, Tribunalul ar fi concluzionat în mod corect, având în vedere obiectivele reformei statutului efectuate prin Regulamentul nr. 1023/2013 și larga putere de apreciere de care dispunea legiuitorul, că acesta nu a săvârșit nici o diferențiere arbitrară, nici o alegere vădit inadecvată.

Aprecierea Curții

- 90 Diferența de tratament invocată în cadrul prezentului motiv privește funcționarii al căror loc de origine este situat în afara Uniunii față de cei al căror loc de origine se află în Uniune.
- 91 Din cuprinsul punctului 75 din prezenta hotărâre rezultă că, în raport cu obiectivul care constă în a permite păstrarea relațiilor personale cu locul intereselor principale, toți funcționarii care au dreptul la o indemnizație de reședință în afara țării de origine sau de expatriere se află într-o situație comparabilă, indiferent dacă locul lor de origine este situat pe teritoriul Uniunii sau în afara acestuia.
- 92 Or, diferențierea efectuată între funcționarii menționați după cum locul lor de origine se află în interiorul sau în afara Uniunii nu are legătură cu acest obiectiv.
- 93 Prin urmare, articolul 8 alineatul (2) al doilea paragraf din anexa VII la statut introduce, în această privință, o diferențiere arbitrară în detrimentul funcționarilor al căror loc de origine este situat în afara Uniunii.
- 94 Pe de altă parte, după cum s-a arătat la punctul 81 din prezenta hotărâre, considerații de natură pur bugetară, administrativă sau de politică de personal nu pot constitui prin ele însele o justificare obiectivă a diferenței de tratament instituite între funcționari care se află în situații comparabile ce decurg din recurgerea la un criteriu lipsit de orice legătură cu obiectivul urmărit de articolul 8 din anexa VII la statut.
- 95 Rezultă din ceea ce precedă că, prin faptul că a statuat că diferența de tratament instituită de legiuitorul Uniunii între funcționari, care au dreptul la plata forfetară a cheltuielilor de călătorie de la locul de repartizare la locul de origine după cum acesta din urmă este situat în interiorul sau în afara Uniunii, este justificată de considerații de natură bugetară, administrativă sau legate de gestiunea resurselor umane, Tribunalul a săvârșit o eroare de drept.

- 96 Așadar, se impune admiterea și a celui de al treilea motiv al recursului din cauza C-567/22 P și, prin urmare, anularea hotărârii atacate în cadrul acestui recurs, în aceeași măsură precum cea precizată la punctul 83 din prezenta hotărâre.

Cu privire la celelalte motive ale recursurilor

- 97 Având în vedere admiterea criticii referitoare la o încălcare a principiului nediscriminării pe motiv de cetățenie, prezentată în cadrul primului aspect al primului motiv al recursurilor, și a celui de al treilea motiv al recursului din cauza C-567/22 P, referitor la o încălcare a principiului egalității de tratament, nu este necesar să se examineze celelalte motive ale recursurilor.

Cu privire la acțiunile în fața Tribunalului

- 98 În conformitate cu articolul 61 primul paragraf a doua teză din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, în cazul anulării deciziei Tribunalului, Curtea poate să soluționeze ea însăși în mod definitiv litigiul atunci când acesta este în stare de judecată.
- 99 În speță, având în vedere în special împrejurarea că acțiunile introduse de recurenți în cauzele T-531/16-T-533/16 și T-545/16 se întemeiază în esență pe o excepție de nelegalitate care a făcut obiectul unor dezbateri contradictorii în fața Tribunalului și a cărei examinare nu necesită adoptarea niciunei măsuri suplimentare de organizare a procedurii sau de instrumentare a dosarului, Curtea apreciază că aceste acțiuni sunt în stare de judecată și că este necesar să le soluționeze în mod definitiv.
- 100 Având în vedere anularea în parte a hotărârilor atacate, este necesară pronunțarea numai cu privire la primele capete de cerere în anulare ale acțiunilor menționate și cu privire la concluziile cu caracter pecuniar prezentate în cauza T-531/16.

Cu privire la primele capete de cerere în anulare

- 101 În fața Tribunalului, recurenții au solicitat, fiecare în ceea ce îl privește, anularea deciziei prin care instituția la care este funcționar a aplicat pentru prima dată în privința sa articolul 8 alineatul (2) al doilea paragraf din anexa VII la statut.
- 102 În susținerea acestei cereri, ei au invocat nelegalitatea acestei dispoziții, întemeiată printre altele pe încălcarea principiului nediscriminării pe motiv de cetățenie.
- 103 Din examinarea recursurilor, în special a punctelor 80-83 din prezenta hotărâre, rezultă că această excepție de nelegalitate este fondată.
- 104 În consecință, este necesar să se admită primul capăt de cerere în anulare al acțiunilor în cauzele T-531/16-T-533/16 și T-545/16 și, prin urmare, să se anuleze deciziile prin care instituția al cărei funcționar este fiecare dintre recurenți i-a stabilit drepturile pentru prima dată în materie de plată forfetară a cheltuielilor de călătorie anuală în temeiul articolului 8 alineatul (2) al doilea paragraf din anexa VII la statut.

Cu privire la concluziile cu caracter pecuniar din cauza T-531/16

- 105 În fața Tribunalului, recurenții au susținut în cauza T-531/16 că anularea printre altele a deciziei de stabilire a cuantumului rambursării cheltuielilor lor de călătorie pentru anul 2014 trebuia să determine rambursarea cheltuielilor lor de călătorie anuală către locul de origine pe baza cheltuielilor lor reale, majorate cu dobânzi moratorii începând de la 12 iunie 2014.
- 106 Tribunalul a considerat, fără a examina admisibilitatea acestei cereri de rambursare, că ea trebuie respinsă ca urmare a respingerii capetelor de cerere în anulare, din moment ce prezintă o legătură strânsă cu acestea.
- 107 În această privință, trebuie amintit că articolul 91 alineatul (1) din statut prevede că instanța Uniunii este competentă să hotărască asupra oricărui litigiu între Uniune și oricare dintre persoanele cărora li se aplică statutul și privind legalitatea unui act care lezează persoana respectivă, în sensul articolului 90 alineatul (2) din acesta, și că, în litigiile de natură financiară, această instanță este competentă să judece în fond.
- 108 În special, reprezintă „litigii de natură financiară”, în sensul articolului 91 alineatul (1) menționat, toate litigiile care au ca obiect plata de către o instituție în favoarea unui funcționar sau a unui agent a unei sume la obținerea căreia acesta din urmă consideră că este îndreptățit în temeiul statutului sau al unui alt act care reglementează raporturile lor de muncă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 decembrie 2007, *Weißenfels/Parlamentul*, C-135/06 P, EU:C:2007:812, punctul 65 și jurisprudența citată).
- 109 În principiu, competența de a judeca în fond conferită instanței Uniunii prin articolul 91 alineatul (1) din statut o învestește cu sarcina de a oferi o soluție completă în litigiile cu care este sesizată, mai precis de a se pronunța asupra tuturor drepturilor și obligațiilor funcționarului sau ale agentului, sub rezerva posibilității de punere în sarcina instituției respective, sub controlul instanței, a executării unei părți a hotărârii în condițiile precise pe care le stabilește (Hotărârea din 18 decembrie 2007, *Weißenfels/Parlamentul*, C-135/06 P, EU:C:2007:812, punctul 67).
- 110 Astfel, este de competența instanței Uniunii să pronunțe, dacă este cazul, o hotărâre prin care obligă o instituție să plătească o sumă la care funcționarul sau agentul vizat are dreptul în temeiul statutului sau al unui alt act juridic (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 decembrie 2007, *Weißenfels/Parlamentul*, C-135/06 P, EU:C:2007:812, punctul 68).
- 111 Din motivele care precedă rezultă că anularea deciziilor atacate în cadrul cauzei T-531/16 decurge din nelegalitatea, constatată pe cale de excepție, a articolului 8 alineatul (2) al doilea paragraf din anexa VII la statut, dispoziție pe care se întemeiau aceste decizii.
- 112 Întrucât dispoziția menționată trebuie, prin urmare, să fie înlăturată, cuantumul cheltuielilor de călătorie datorate fiecăruia dintre recurenții vizați în cauza T-531/16 pentru anul 2014 trebuie stabilit numai în temeiul dispozițiilor articolului 8 alineatul (2) primul paragraf din anexa VII la statut.
- 113 Rezultă că se impune obligarea Comisiei la plata către fiecare dintre recurenții vizați în cauza T-531/16 a unei sume corespunzătoare diferenței dintre cuantumul cheltuielilor de călătorie deja încasate pentru anul 2014 și cel care rezultă din aplicarea unei indemnizații calculate pe kilometru de distanță geografică între locul lor de repartizare și locul lor de origine, însoțită de dobânzi moratorii la rata legală.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 114 Potrivit articolului 184 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, atunci când recursul nu este fondat sau atunci când recursul este fondat, iar Curtea soluționează ea însăși în mod definitiv litigiul, aceasta se pronunță asupra cheltuielilor de judecată.
- 115 În conformitate cu articolul 138 alineatul (1) din acest regulament, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acesta, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.
- 116 Întrucât Comisia și Curtea de Justiție a Uniunii Europene au căzut în pretenții în cadrul prezentelor recursuri, precum și, în esență, în cadrul acțiunilor în fața Tribunalului, iar recurenții din cauzele C-567/22 P-C-569/22 P și, respectiv, C-570/22 P au solicitat obligarea acestor instituții la plata cheltuielilor de judecată, se impune obligarea acestora să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, pe cele efectuate de recurenții respectivi atât în primă instanță, cât și în cadrul prezentelor recursuri.
- 117 Conform articolului 140 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acest regulament, statele membre și instituțiile care au intervenit în litigiu suportă propriile cheltuieli de judecată. Parlamentul și Consiliul, interveniente în primă instanță, vor suporta propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară și hotărăște:

- 1) **Anulează Hotărârea Tribunalului Uniunii Europene din 15 iunie 2022, Dumitrescu și Schwarz/Comisia (T-531/16, EU:T:2022:362), Hotărârea Tribunalului Uniunii Europene din 15 iunie 2022, YT și YU/Comisia (T-532/16, EU:T:2022:363), Hotărârea Tribunalului Uniunii Europene din 15 iunie 2022, YV și alții/Comisia (T-533/16, EU:T:2022:364), precum și Hotărârea Tribunalului Uniunii Europene din 15 iunie 2022, YY și ZA/Curtea de Justiție a Uniunii Europene (T-545/16, EU:T:2022:366), în măsura în care prin acestea Tribunalul a respins acțiunile domnilor Vasile Dumitrescu și Guido Schwarz (T-531/16), acțiunile YT și YU (T-532/16), acțiunea YV (T-533/16), precum și acțiunea ZA (T-545/16), având ca obiect anularea deciziei prin care Comisia Europeană (T-531/16-T-533/16) și Curtea de Justiție a Uniunii Europene (T-545/16) au stabilit pentru prima dată în privința lor plata forfetară a cheltuielilor de călătorie în temeiul articolului 8 alineatul (2) al doilea paragraf din anexa VII la Statutul funcționarilor Uniunii Europene, în versiunea rezultată din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1023/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2013 de modificare a Statutului funcționarilor Uniunii Europene și a Regimului aplicabil celorlalți agenți ai Uniunii Europene, și în măsura în care, prin aceste hotărâri, Tribunalul s-a pronunțat cu privire la cheltuielile de judecată.**
- 2) **Respinge în rest recursurile.**
- 3) **Anulează deciziile Comisiei Europene de stabilire a drepturilor domnilor Vasile Dumitrescu și Guido Schwarz în materie de plată forfetară a cheltuielilor de călătorie în temeiul articolului 8 alineatul (2) al doilea paragraf din anexa VII la Statutul funcționarilor Uniunii Europene, în versiunea rezultată din Regulamentul nr. 1023/2013, astfel cum au fost evidențiate aceste decizii în fișele lor de remunerație pentru luna iunie 2014.**

- 4) **Anulează deciziile Comisiei Europene de stabilire a drepturilor lui YT și YU în materie de plată forfetară a cheltuielilor de călătorie în temeiul articolului 8 alineatul (2) al doilea paragraf din anexa VII la Statutul funcționarilor Uniunii Europene, în versiunea rezultată din Regulamentul nr. 1023/2013, astfel cum au fost evidențiate aceste decizii în fișele lor de remunerație pentru luna iunie sau iulie 2014.**
- 5) **Anulează decizia Comisiei Europene de stabilire a drepturilor lui YV în materie de plată forfetară a cheltuielilor de călătorie în temeiul articolului 8 alineatul (2) al doilea paragraf din anexa VII la Statutul funcționarilor Uniunii Europene, în versiunea rezultată din Regulamentul nr. 1023/2013, astfel cum a fost evidențiată această decizie în fișa sa de remunerație pentru luna iulie 2014.**
- 6) **Anulează decizia Curții de Justiție a Uniunii Europene de stabilire a drepturilor lui ZA în materie de plată forfetară a cheltuielilor de călătorie în temeiul articolului 8 alineatul (2) al doilea paragraf din anexa VII la Statutul funcționarilor Uniunii Europene, în versiunea rezultată din Regulamentul nr. 1023/2013, astfel cum a fost evidențiată această decizie în fișa sa de remunerație pentru luna iulie 2014.**
- 7) **Obligă Comisia Europeană la plata către domnii Vasile Dumitrescu și Guido Schwarz, în ceea ce îl privește pe fiecare dintre ei, a unei sume corespunzătoare diferenței dintre quantumul cheltuielilor de călătorie deja încasate pentru anul 2014 și cel care rezultă din aplicarea unei indemnizații calculate pe kilometru de distanță geografică între locul lor de repartizare și locul lor de origine, însoțită de dobânzi moratorii la rata legală.**
- 8) **Comisia Europeană suportă, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, pe cele efectuate de domnii Vasile Dumitrescu și Guido Schwarz atât în cadrul procedurii în fața Tribunalului Uniunii Europene în cauza T-531/16, cât și în cadrul recursului în cauza C-567/22 P, pe cele efectuate de YT și de YU atât în cadrul procedurii în fața Tribunalului în cauza T-532/16, cât și în cadrul recursului în cauza C-568/22 P și pe cele efectuate de YV atât în cadrul procedurii în fața Tribunalului în cauza T-533/16, cât și în cadrul recursului în cauza C-569/22 P.**
- 9) **Curtea de Justiție a Uniunii Europene suportă, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, pe cele efectuate de ZA atât în cadrul procedurii în fața Tribunalului Uniunii Europene în cauza T-545/16, cât și în cadrul recursului în cauza C-570/22 P.**
- 10) **Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene suportă propriile cheltuieli de judecată.**

Semnături